

מעשה באבא תחנה חסידא

(2) מדרש רבה קהלת פרשה ט פסקה ז

לך אכול בשמחה לחמך וגו' כי כבר רצה האלהים את מעשיך רצה האלהים את קרבנך ר' מונא דישאב ור' יהושע דסכנין בשם רבי לוי פתר קרייא בראש השנה וביום הכפורים משל למדינה שהיתה חייבת ליפסין למלך שלח המלך גבאי טימיון לגבותה ברחוק עשרה מילין יצאו גדולי המדינה וקלסוהו והתיר להם שלישי ברחוק חמשה מילין יצאו הבינונים וקלסוהו והתיר להם שלישי כשקרב יצאו לקראתו אנשים ונשים וטף וקלסוהו ומחל להם את הכל אמר לון מה דאזל אזל מן הכא ולהלן הוא חושבנא כך ערב ראש השנה גדולי הדור מתעניין הקב"ה מתיר להם שלישי מעונותיהם שנאמר (תהלים ק"ל) כי עמך הסליחה למען תורא אמר ר' אחא מר"ה סליחה מתוקנת לך למען תורא שתהא יראתך על בריותיך ואותן הימים שבין ראש השנה ליום הכפורים היחידים מתעניין והקב"ה מתיר להם עוד שלישי מעונותיהם וביום הכפורים מתעניין כולן והקב"ה מתיר להם עוד שלישי מעונותיהן עד שמתעניין אנשים ונשים וטף מוחל להם הקב"ה את הכל ואומר מה דאזל אזל מן הכא ולהלן הוא חושבנא יצתה בת קול ואומרת להם לך אכול בשמחה לחמך כבר נשמעה תפלתכם.

אבא תחנה חסידא נכנס לעירו ערב שבת עם חשיכה וחבילתו מונחת לו על כתפו ומצא מוכה שחין אחד מוטל בפרשת דרכים.

אמר ליה ר' עשה עמי צדקה והכניסני לעיר.

אמר אם אני מניח חבילתי מהיכן אתפרנס אני וביתי ואם אני מניח את מוכה שחין אני מתחייב בנפשי.

מה עשה המליך יצר טוב על יצר רע והכניסו למוכת שחין לעיר ובא ונטל את חבילתו ונכנס עם דמדומי חמה והיו הכל תמהין ואומרים זה הוא אבא תחנה חסידא.

אף הוא הרהר בלבו ואמר תאמר שמא חללתי את השבת.

באותה שעה הזריח הקב"ה את החמה דכתיב (מלאכי ג') חרחה לכם יראי שמי שמש צדקה.

וגו' באותה שעה הרהר בלבו ואמר תאמר שלא נתקבל שכרי.

יצתה בת קול ואמרה לו לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך כי כבר רצה האלהים את מעשיך נתקבל שכרך